

**PODSUMOWANIE WRAZ
Z UZASADNIENIEM
STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO PROJEKTU
PLANU GOSPODARKI
NISKOEMISYJNEJ DLA MIASTA
ŁOMŻA DO ROKU 2030**

Łomża, 2022 r.

Podsumowanie wraz z uzasadnieniem Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030

Opracowanie wykonane na zlecenie:

Miasta Łomża
Stary Rynek 14
18-400 Łomża

Zespół autorski:

Kierownik projektu	mgr inż. Janusz Pietrusiak	
Zespół autorski ATMOTERM S.A. 	mgr inż. Magda Szczygielska	Szczygielska
	mgr inż. Agata Lubczyńska	Agata Lubczyńska
	Katarzyna Kusz	Kusz Katarzyna
	mgr inż. Wojciech Kusek	Wojciech Kusek
	mgr Anna Wahlig	Wahlig Anna
	mgr inż. Janusz Pietrusiak	Pietrusiak Janusz
	mgr inż. Ireneusz Sobecki	Sobecki Ireneusz

Spis treści

1.	WSTĘP	4
2.	RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	4
3.	SPORZĄDZENIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	4
4.	UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W STRATEGICZNEJ OCENIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH	5
5.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	5
5.1.	USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
6.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU	6
7.	UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	7

1. WSTĘP

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią Dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.7.2001) oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zwana dalej „ustawą sooś”.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ww. ustawy do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów (regionalnego dyrektora ochrony środowiska, państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego);
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Dodatkowo zgodnie z art. 42 ust. 2 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko był projekt Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030 (zwany dalej „Planem”).

2. RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegało w nw. etapach:

- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu dokumentu wymagającego przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko;
- uzyskanie wymaganych opinii;
- zapewnienie udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

3. SPORZĄDZENIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Do opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko przystąpiono po przygotowaniu projektu Planu. Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 i 52 ustawy sooś. O wymagane opinie wystąpiono pismami z dnia 25 stycznia 2022 r. do poszczególnych organów tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku (pismo znak: WOOŚ.410.1.1.2022.JK), zaopiniował pozytywnie przedłożone projekty dokumentów w zakresie ochrony środowiska.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku (pismo znak: NZ.0523.10.2022), zaopiniował pozytywnie przedłożone projekty dokumentów.

4. UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W STRATEGICZNEJ OCENIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH

Na procedurę zapewnienia udziału społeczeństwa w opiniowaniu projektu dokumentu, dla którego konieczność przeprowadzenia tej procedury określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wskazuje art. 39 ww. ustawy. Określa on sposób oraz terminy niezbędne do przeprowadzenia ww. procedury.

Organ opracowujący projekt Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030, tj. Urząd Miasta Łomża działając na podstawie art. 39 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do jego opracowania. Tym samym działając w myśl powyżej przytoczonych artykułów ustawy, przekazano projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do opiniowania i konsultacji społecznych.

Zapewniono możliwość udziału społeczeństwa i zapoznania się z zapisami projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030 wraz z prognozą poprzez:

- publiczne wyłożenie dokumentacji do wglądu w siedzibie Urzędu Miasta Łomża, Stary Rynek 14, pokój 103, od poniedziałku do piątku, w godzinach pracy Urzędu;
- ogłoszenie informacji przez obwieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łomża: <http://www.um.lomza.pl> wraz z niezbędną dokumentacją przedmiotowej sprawy;
- ogłoszenie informacji przez obwieszczenie na słupie ogłoszeniowym Urzędu Miasta Łomża.

Uwagi i wnioski do projektu można było składać w terminie 21 dni od daty ogłoszenia obwieszczenia, tj. do dnia 18 lutego 2022 r.

Zgodnie z art. 40 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, uwagi i wnioski mogły być wnoszone:

- w formie pisemnej pod adres: Stary Rynek 14, 18-400 Łomża, pokój 103;
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: pgn.lomza@um.lomza.pl

W ramach konsultacji społecznych oraz w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie zgłoszono uwag do projektów dokumentacji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku wskazał na potrzebę uzupełnienia zapisów zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko o zapis wskazujący jednoznacznie, że realizacja ustaleń przedmiotowego Planu nie wpłynie negatywnie na obszary objęte ochroną, w tym na cele i przedmiot ochrony Obszarów Natura 2000 jak również na ich integralność. Prognozę uzupełniono o zapisy wskazane w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku.

5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

5.1. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z metodyką Prognozy na obszarze objętym opracowaniem oceniono szczegółowo możliwe oddziaływania wszystkich obszarów interwencji przewidzianych do realizacji w ramach projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030 na poszczególne elementy środowiska.

Podsumowanie wraz z uzasadnieniem Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030

Przy ocenie wykorzystano wypracowane kryteria oceny oddziaływania uwzględniające stan i największe problemy środowiska na terenie Miasta Łomża objętego Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030 możliwe oddziaływania i charakterystykę projektów, które mogą być wsparte przez Plan oraz cele dokumentów strategicznych międzynarodowych, krajowych, regionalnych i lokalnych.

Projekt Planu nie uwzględnia inwestycji, które będą znacząco oddziaływać na środowisko. Potencjalnie negatywne oraz negatywne oddziaływanie związane jest głównie z emisją wtórnych zanieczyszczeń w wyniku realizacji zaplanowanych inwestycji. W większości oddziaływania negatywne będą związane z prowadzeniem prac budowlanych, emisją zanieczyszczeń i hałasu, a także z zajmowaniem terenów oraz uszczelnianiem powierzchni gleby. Poprzez pojęcie środków minimalizujących należy rozumieć zbiór działań, który przyczyni się do zapobiegania lub ograniczenia negatywnych oddziaływań, które mogą być wynikiem realizacji założeń Planu.

Patrząc przez pryzmat celu, dla którego jest opracowywany i realizowany Plan, należy uznać, że środkami zapobiegającymi prawdopodobnemu negatywnemu oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze i krajobraz są między innymi rozwiązania zaproponowane w projekcie tego dokumentu. Szczególną uwagę podczas realizacji zadań wymienionych w Planie należy zwrócić na zadania inwestycyjne związane z budową nowych obiektów, ścieżek rowerowych, a także zagospodarowania terenów.

Możliwe, że realizacja niektórych zadań wymagać będzie dodatkowych badań pod kątem przyrodniczym, a także wykonania działań ograniczających i kompensujących negatywny wpływ (np. nasadzenia zastępcze).

Wykonanie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest zawsze wtedy, gdy planowane projekty mogą znacząco oddziaływać na środowisko i ludzi sąsiadujących krajów.

Ustalenia zawarte w projekcie Planu, będą realizowane na terenie Miasta Łomża. Przewidziane w ramach dokumentu działania będą mieć przede wszystkim pozytywny wpływ na jakość środowiska. Zasięg oddziaływania działań inwestycyjnych zawartych w projekcie Planu, będzie ograniczony do terenu Miasta Łomża i nie będzie oddziaływać na kraje sąsiadujące. Wobec powyższych wniosków, nie stwierdzono konieczności poddania projektu Planu procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Realizacja działań przewidzianych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030 wymaga stałego monitorowania oraz odpowiedniego reagowania w przypadku, gdy pojawiają się rozbieżności pomiędzy zakładanymi rezultatami, a stanem rzeczywistym. Ocena wdrażania założeń Planu opiera się na systematycznym monitorowaniu i ewaluacji. Powinno to zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem i realizacji inwestycji.

Realizacja działań przewidzianych w projekcie Planu wymaga stałego monitorowania oraz odpowiedniego reagowania w przypadku, gdy pojawiają się rozbieżności pomiędzy zakładanymi rezultatami, a stanem rzeczywistym. Ocena wdrażania założeń projektowanego Planu opiera się na wskaźnikach, które mają podlegać systematycznemu monitorowaniu i sprawozdawczości. Powinno to zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem i realizacji inwestycji oraz pozwolić na regulowanie działalności podmiotów.

W projekcie Planu zaproponowano wskaźniki, pozwalające na określenie stopnia realizacji poszczególnych działań.

7. UZASADNIENIE W ODNIESIENIU ALTERNATYWNYCH WYBORU DO PRZYJĘTEGO ROZPATRYWANYCH DOKUMENTU ROZWIĄZAŃ

Przedsięwzięcia proponowane do realizacji w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030, ze względu na swoje przeznaczenie i cele oraz wywierane skutki, będą miały zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko oraz zrównoważony rozwój Miasta Łomża. Rozwiązania alternatywne dla inwestycji poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto zarówno projekt Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030 jak i prognoza mają charakter strategiczny. Ze względu na brak podanych lokalizacji dla wielu projektów, nie istnieją możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych działań, ponieważ skutki środowiskowe podejmowanych inwestycji w dużej mierze będą zależne od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia, tzw. obszarów wrażliwych. Istotne będzie dokładne rozpoznanie tych warunków na etapie przygotowania poszczególnych projektów i decyzji.

Należy zauważyć, iż ww. inwestycje potencjalnie negatywnie oddziałujące na środowisko z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących lub kompensujących dla konkretnych projektów.

- W przypadku realizacji zaproponowanych w Planie działań mogących negatywnie oddziaływać na środowisko proponuje się zastosować rozwiązania alternatywne. Warianty alternatywne należy rozważyć w taki sposób, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:
- warianty lokalizacji - dobrze przemyślany wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający lokalne uwarunkowania, walory przyrodnicze i uciążliwości dotyczące mieszkańców (hałas, spaliny);
- warianty konstrukcyjne i technologiczne;
- na etapie projektowania należy uwzględniać potrzeby oraz skutki środowiskowe (w fazie realizacji i eksploatacji inwestycji);
- podczas realizacji przedsięwzięć wprowadzanie odpowiednich zabezpieczeń dotyczących stosowanego sprzętu i placu budowy, w szczególności dotyczy to lokalizacji w obszarach chronionych oraz osiedlach mieszkalnych;
- stosowanie możliwie najkorzystniejszych dla środowiska technologii, materiałów, rozwiązań konstrukcyjnych;
- warianty organizacyjne;
- skrócenie do minimum najbardziej uciążliwych prac;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, hibernacji;
- wariantu niezrealizowania inwestycji, tzw. „opcja zerowa”.

Ustawa sooś wprowadziła obowiązek przeanalizowania wariantu, w którym zakładamy brak wprowadzania jakichkolwiek zmian (zaniechanie realizacji inwestycji, czy brak realizacji założeń ocenianego dokumentu), tzw. opcja zerowa. Wariant niezrealizowania inwestycji nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować negatywne konsekwencje środowiskowe.

Precyzyjne rozwiązania alternatywne powinny być wskazane na etapie procedury oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów (inwestycji/zadań). W projekcie Planu nie ma informacji technicznych, które pozwoliłyby na przeprowadzenie skutecznej analizy wariantów alternatywnych

Podsumowanie wraz z uzasadnieniem Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030

w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć. Ze względu na duży poziom ogólności projektowanego Planu, szczegółowe rozwiązania w tym zakresie będą wprowadzane na etapie realizacji inwestycji wynikających z dokumentu.